

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Capitulum Sede vacante.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

- †
 † Ego Franciscus tt. S. Thomæ in Parione presbyter Card. Mantica.
 † Ego Pompeius tt. S. Balbinæ Presbyter Card. Arrigonus.
 †
 †
 † Ego Dominicus tt. Sancti Petri in Monte Aureo Presbyter Card. Tuscus.
 † Ego Arnaldus tt. Sancti Eusebij Presbyter Card. Ofattus.
 † Ego Paulus AEmilius Prebyter Cardinalis Sancti Marcelli.
 †
 † Ego Siluius tt. Sancti Saluatoris in Lauro Presbyter Card. Antonianus.
 † Ego Robertus tt. Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Card. Bellarminius.
 † Ego Bonuifus tt. Sancti Blasij de Annulo, Presbyter Card. Bonuifus.
 †
 † Ego F. Diac. Card. Sfortia S. Mariæ in Via Lata.
 †
 †
 † Ego Petrus S. Nicolai in Carcere Diac. Card. Aldobrandinus, S. R. E. Camera.
 † Ego Cinthius Diaconus Card. S. Georgij.
 † Ego Bartholomæus Sanctæ Mariæ in Porticu Diac. Card. Cæsius,
 †
 † Ego Io. Baptista Sanctæ Mariæ in Cosmedin. Diac. Card. Detus.

M. Vestrius Barbianus:

A. de Alexijs.

Registrata apud Marcellum Secretarium .

S V M M A R I V M .

- 1 Capitulum Sede Vacante in quibus Episcopo succedat latissime declaratur.
- 2 Ante Vicarij Capitularis electionem quis administrat.
- 3 An Capitulum possit reuocare Vicarium.
- 4 An facta electione Vicarij Capitulum abdicet a se iurisdictionem, possit que sibi aliqua reservare.
- 5 Quis cognoscit de suspicione Vicarij Capitularis.
- 6 An tenetur eligere personam de gremio ipsius Capituli.
- 7 Ex cuius bonis Vicarius debeat habere salarium.
- 8 An Vicarius precedat canonicos in sessionibus.
- 9 An Capitulum possit que plures Vicarios constituere.
- 10 An Vicarius Capitularis possit alium substituere.
- 11 An inhibito facta Vicario Capitulari afficiat Episcopum successorem.
- 12 An Episcopo viuente detur casus, in quo Capitulum valeat Vicarium constituere.

13 In quibus casibus expiret officium Vicarij Capitalaris.

14 An Vicarius tenetur stare syndicatui.

15 Sede vacante an possint agitari causa ipsius ecclesie, & salarium aduocatis debeatur, & curret prescriptio.

CAPITVLVM SEDE VACANTE.

PRÆTER Summissas sciendum est, ne sede vacante acta causarum criminalium occupentur fuisse Pij V. constitutione præceptum vt Episcopi, viriufq; Sicilia quotannis constituent inuentarium vt habetur infra in verbo inuentarij, actorum cuius constitutionis occasione dicam aliqua de officio & potestate Capituli sede vacante præsertim ad præsentia tempora accomodata, & † Capitulum Cathedralis Ecclesie defuncto Episcopo succedere in his quæ episcopalem iurisdictionem concernunt c. cum olim, vbi gl. & Doct. de maior. & obed. c. vnic. eod. tit. lib. 6. & totum Capitulum durante vacationis tempore poterat de iure per se ipsum administrare illamq; exercere. Abbas in c. irrefrabili, sub num. 2. de offic. ordin. Felin. in d. cap. cum olim. num. 9. hodie vero ex decreto Concilij Trid. sess. 24. de ref. c. 16. tenetur infra octo dies post mortem Episcopi omnino Vicarium constituit, vel existentem confirmare, qui saltem in iure canonico sit doctor, vel licentiat, vel alias, quantum fieri poterit idoneus; si secus factum ad Metropolitanum deputatio huiusmodi deuoluatur. Et si ecclesia ipse Metropolitana fuerit, aut exempta, tunc antiquior episcopus ex suffraganeis in Metropolitana, & propinquior in exempta Vicarium idoneum potest constituit.

Pro intelligentia huius materie videnda sunt sequentia iura v3.

Cap. illa & c. fin. ne sed. vac.	elect. in 6.
cap. vni. co. tit. in 6.	clem. statutum. de electio.
cap. cum olim, & c. his quæ, de maio.	capitu. cum nullus. §. episcopo. de tempo. ord. in 6. c. vnicum de maio. & obedien. in 6.
& obe.	Conc. Trid. sess. 7. c. 10.
cap. ad abolendam, de hæret.	& sess. 23. cap. 10. de refor.
cap. vnic. de instit. in 6.	& d. sess. 24. cap. 16.
cap. si episcopus & cap. ecclesie de sup. negl. prælatur. in 6. e. quia saepe de	

In quibus iuribus disponitur de potestate Capituli.

QVia indies accidit Cathedrales ecclesias suis Pastoribus ex hac luce subitatis viduari, opere pretium duxi per quasdam quæstiones magis notabiles decisive procedendo breuiter enucleare, ad quæ tunc temporis Capituli potestas suum Episcopum representatis extendatur. Quare igitur qualiter intelligatur generalis regula illa Capitulum. s. Sede vacante succedere Episcopo in his, quæ sunt iurisdictionis vulgatis iuribus Resp. ex mente glos. celebris. in clem. 1. ver. Capituli. prope finem, de hæret. hanc maximam in pluribus declaratione egere, vnde nõ abs re erit per sequentes exceptiones eam dilucidare. Et primo vt intelligatur de iurisdictione ordinaria, non autem de delegata Federic. de Senis consil. 30.

Abb.

Abb. in d. c. cum olim, quod amplia procedere etiam in iurisdictione generali quam haberet Episcopus a iure delegatam Apostolica auctoritate in casu e. ad abolendam, de hæret. aliisque similibus, quos recenset Pauin. in prealleg. tract. par. 1. quæst. 10. in prin. Io. Andreas quem communiter sequuntur Doctores in d. cap. ad abolendam, & precisa Card. Zab. qui tam in d. loco quam in clem. 1. quæst. 8. de hæret. omnibus contrarijs libratis hanc veriore[m] esse asserit, & quod hæc sit communis testatur. Philipp. Franc. in c. vnic. de maior. & obed. in 6. subdens ita esse tenendum, & ibidem Gemin. casu 7. rationem affert quia in talibus potius esset supplere vices Papæ quam Episcopi, idque confirmare videtur Bellam. conclus. 166. quamuis huiusmodi iurisdictione per viam iuris concessa, sit per vna Feder. de Senis cons. 130. incip. Factum est tale in fine. Pauin. tamen loco cit. sub nu. 4. pro concordia distinguit illud colligendo ex mente Inn. & Host. in d. cap. ad abolendam, asserens, quod ne in hoc fiat amara interpretatio, dici posset in talibus casibus Capitulum succedere stante necessitate, vel utilitate actus expediendi eoque maxime si non sit de proximo futurus successor, alias secus.

Subsequenter hanc regulam intellige procedere in iurisdictione, quæ competit Episcopo iure communi, & proprio. s. eo ipso quod est Episcopus, secus vero ubi competeret aliquo iure speciali, seu accidentali. doct. in cap. verum, de for. compet. Rebus. in prax. ut. de deuolut. num. 68. declaratum modo per illud accidens siue casum aduentitium ipsi Episcopo noua tribueretur iurisdictione alias si non tribueretur noua iurisdictione, sed esse quadam annexio, seu additamentum ad generalem, & naturalem iurisdictionem, quam haberet a iure in sua diocesi, tunc succederet Capitulum Art. But. in cap. cum in cunctis, de elect. latius per Gem. in cap. quamquam, de elect. in 6. Felin. in d. cap. verum sub num. 3. cuius ratio esse potest quia idem iudicium fieri debet de additamento quod de principali Abb. in clem. statutum in 3. oppos. de elect. Hinc dixerunt aliqui Capitulum succedere in iurisdictione, seu alio iure, quod Episcopus ex consuetudine sibi acquisiuisset. Abb. in d. cum olim. q. 10. licet oppositum voluerit in cap. scriptum nu. 12. de elect. Franc. in d. c. vni. sub num. 4. Pauin. par. 1. q. 9. num. 7. Ex quibus etiam Felin. in c. eam te, nu. 17. de rescri. infert ad tria notatu digna. Primum est ex mente But. & Imol. in d. tex. 5. in mandato facto Episcopo ipso defuncto Capitulum non succedere etiam literis iam presentatis Secundum quod Capitulum sede vacante non succedit in potestate literarum exequutorialium, quæ dantur in personam episcopi si conferunt potestatem non concurrentem cum potestate iuris communis ex mente Lud. Rom. consi. 606. De tertio iudicemus infra ubi magis opportune cadet in fine 3. quæst. specialis.

Tertio intellige regulam procedere in iurisdictione contentiosa, vel necessaria. 1. ubi fieri non potest quin ille actus fiat, iux. doctrin. præd. glo. in clem. 1. de hæret. communiter approbatæ ut inquit Felin. in d. cap. cum olim, & sic in his quæ sunt iustitia, & quoties actus de necessitate expediendus, si sine causa denegaretur, posset adiri superior pro compulsionem. arg. eorum quæ notantur in cap. nullus, de iure patron. & eorum quæ in simili superius dicta fuerunt in verbo Archiepiscopi auctoritas, nu. 21. & seq. secus autem ex mente aliquorum in iurisdictione voluntaria, & sic in his quæ sunt gratia Io. Monac. in d. cap. vnic. de maior. & obed. in 6. & in cap. fin. de suppl. neglig. præl. eod. libr. nisi in quantum a iure reperitur concessum, Gemin. in d. cap. vnic. sub num. 4. vel existente necessitate Felin. in c. cum omnes, sub num. 10. de constit. quidam vero in hoc dissentiunt volentes indistincte circa potestatem Capituli Sede vacante esse constituendam regulam

regulam affirmatiuam videlicet, vt episcopo in omnibus regulariter succedat q̄ sunt iurisdictionis ordinariæ exceptis casibus expressis, prout notissime post alios per eum citatos censuit Nauar. conf. 31. num. 2. de temp. ord. in antiq.

Uterius sciendum quod Capitulum in quantum episcopo succedit, eiusque vires supplet, non dicitur eo inferius sed par, & ratio est, quia eius iuribus utitur, habetque eandem potestatem tanquam subrogatum arg. tex. in cap. is qui in ins. de reg. iur. in 6. & ex relatis per Iacob. Sbroz. in tract. de Vicar. Episc. lib. 1. quæst. 15. clare pater, in quo fere omnes conveniunt. Quam extende & primo vt in ea dicatur succedere pleno iure. s. quo ad liberam administrationem tam spiritualium q̄ temporalium c. si episcopus, cum seq. de sup. neglig. pralat. in 6. & quæ comprehendatur sub istis vocabulis, s. in spiritualibus, & temporalibus, traditur notabiliter per Feder. de Sen. conf. 302. etiam si spiritualia esset talia quæ requirerent speciale mandatum episcopo viuente. Gemin. & alij in c. cum nullus. §. episcopo de temp. ordin. in 6. Secundo extende vt illam exercere possit tam in personales ecclesiasticas, quam saculares quando. s. pralatus defunctus præter episcopalem habebat etiam temporalem, iurisdictionem, vt posset cognoscere de causis quæ mouentur inter laicos suæ diocesis arg. tex. in c. conquestus de for. compet. & in cap. Romana §. debet, de appellat. in 6. quam in criminibus per alios exercere solet absque irregularitatis incurso cap. fin. ne cler. vel monac. in 6. Pauin. part. 1. q. 2. num. 5. Tertio extende vt possit illam exercere contra singulos de Capitulo etiam Decanum, vel Præpositum ipsius Capituli secundum, omnes teste Nauar. conf. 7. sub. nu. 3. de offic. ordin. in antiq.

Prædicta restringe, & primo vt non succedat Capitulum in casu in quo episcopus exercitium iurisdictionis non haberet solus, sed cum alio, quia tunc nõ ad Capitulum, sed ad collegam superstitem fieret deuolutio cap. fin. 65. dist. hoc tamẽ declarando ex mente Zab. in d. c. ad abolendam, quando taliter episcopo, & alio competeret quod inter eos esset locus iuri accrescendi arg. tex. in l. vnic. C. quando non petent par. alias si non in solidum competeret, expectandus esset successor in ipsa dignitate Episcopali capit. quoniam Abbas, de off. deleg. Secundo illam restringe vt intelligatur quando contenditur de nudo exercitio ipsius iurisdictionis, secus autem quoties verteretur quæst. super proprietate alicuius certi iuris; seu iurisdictionis vt non succedat Capitulum in examinatione illius quæstionis, & ratio est propter præiudicium quod generari posset futuro episcopo cum tunc ecclesia careat legitimo defensore c. fin. ne Sed. vacan. exempla ponit Panor. in cap. verum num. 12. de for. compet. veluti si contenderetur an talis sit subiectus an exemptus, item an talis locus sit de diocesi vel ne. Posset etiam exemplificari quando dubitaretur de aliquo beneficio an esset de iure patronatus, vel pertineret ad meram episcopi collationem, eo quod per iura a patronis producta liquide non appareret de existentia ipsius iuris patronatus, quod intellige etiam si huiusmodi causa reperiretur incepta ante vacationem, & sic ipso episcopo viuente. s. vt non possit proficui, sed ab ea desistendum vsque ad noui prælati aduentum. Doct. in d. c. fin. Pauin. par. 2. q. 9. Tertio regulam hanc generalem restringe quod, & si Capitulum Sede vacante succedat in iurisdictione, non tamen in emolumento proueniente ex ipsa iurisdictione & sigillo Curia, vel alias vndeunque ad prælatum pertinente, sed illud successori reseruandum esset per tex. in clemen. statutum, de elect. quod intellige etiam vbi istud emolumentum iurisdictionis quod percipitur esset commune Episcopo & Capitulo, quia cum cõsistat in re diuisibili pars Capituli sibi cedit, pro parte veto episcopum tangente fiet reseruatio, vt distum est.

Regula
affirma
tiua.
Quar
ta de
clara
tio.

Quinta
declar.

Nota
bilis do
ctrina.

Sexta
declara
tio.

Zab.

Zab. singulariter in d. rex. quæst. 5. Secundo intellige hoc procedere quando emolumentum directe ex iurisdictione proueniret, secus si ex causa personæ illâ exercētis gratis, & non tanquam debitum aliquid detur arg. tex. in c. statutum. §. in super. de rescript. in 6. Imol. in præalleg. clem. sub nu. 19. verum in locis in quibus adsunt collectores Camera Apostolicæ illud vacationis tempore durante eadem Camera sibi appropriat vt est in Regno Neap. & per emolumentum intelligitur pena imposita inobedientibus ratione contumaciæ, esset etiam tale id quod percipitur ratione decreti quod interponitur. Vital. in dict. clem. num. 47. & seq. intelligitur etiam compositiones, & pænæ pecuniariæ, seu emendæ quæ & cui debeantur habetur per Felin. in c. irrefragabili de off. ord. per Diaz. in sua prax. c. 146. per Couar. lib. 2. var. resolut. c. 9. nu. 9. & nouissime per Conc. Trid. sess. 25. de ref. c. 3. §. in causis vero iudicialibus dispositum est vt huiusmodi multæ pecuniariæ, eo ipso quod exacte fuerint, assignentur locis pijs ibi existentibus, cuius canonis auctoritate id statim exeq. poterit Vicarius Capituli, & ex dictis emolumentis Sede vacante obuientibus deduci debeat rationabiles expensæ, & quæ essent tales vide per glo. in d. clem. statutum, ver. expensæ. Quarto limita quod licet de iure absque hominis ministerio Capitulum in prædictis succedat cuius successionis rationes assignat Lamber. in tract. de iure patron. lib. 1. par. 1. art. 9. 1. quæst. princ. tamen secus esset vbi talis iurisdictione Sede vacante ex aliquo iure speciali compereret certæ personæ ratione suæ dignitatis, veluti si hoc constitutum esset in fundatione illis dignitatis siue ecclesiæ vel cōsuetudine, seu priuilegio Ioan. And. in c. pen. de off. leg. Pauin. par. 1. quæst. 9. nu. 5. arg. tex. Conc. Trid. sess. 23. de ref. c. 10. prope finem. etiam si illa iurisdictione deferretur cum emolument d. clem. statutum in fine, cum ibi adnotat. per glo. & Doct. de elect. Nec Capitulo obstabit, quominus in huiusmodi administratione succedat persona, s. vel Coadiutoris pro tempore, quem forsitan episcopus habebat, vel administratoris, si quem Papa dederit, quia horum potestas expirat mortuo episcopo Fran. in d. c. vnic. sub nu. 3. Felin. in d. c. cum olim nu. 8.

*Septimo
declara.*

*An Ca-
pitulum
Sed.
vac. suc-
cedat in
his quæ
sunt or-
dinis
epi.*

*An in po-
testate
visitan-
di.*

Subnectitur congrue quærendum, quid dicendum in his, quæ sunt ordinis episcopalis, Resp. quod in illis etiam Capitulum succedit, illud sane intelligendo, s. quo ad potestatem ea commitendi alteri episcopo vicino quem ad illa exercenda inuitabit arg. tex. in cap. Pontifices 7. quæst. 1. cum simil. Franc. in d. c. vnic. nu. 9. & si non possit commode habere aliquem ex cōiucinis episcopis poterit vocare alium: commodiorem Sedis Apostolicæ habentem cuius copiam habere poterit Pauin. par. 1. q. 3. nu. 4. protestatione vero adhibita, quod per hoc nihil iuris illi episcopo vocato acquiratur. Panor. in c. his quæ nu. 3. de maior. & obed. quod ampla in omnibus quæ consecrationis ministerium exposcerent de quib. per Pauin. loc. cit. in princ. illa enim de lege iurisdictionis episcopalis existere, docet glo. recepta in c. dilectus, de off. ord. limita tamen vt non succedat quo ad immunitates, & priuilegia concessa episcopis ordinis & dignitatis Pontificalis, quæ numerantur per glo. in c. si. de priuileg. in 6. quod pro indubitato ponunt Doct. in d. cap. vnic. & Pauin. ibidem refert sub nu. 9. Item quæ sint ordinis episcopalis, & quæ eis competant ratione dignitatis, & quæ contineat iurisdictione episcopalis clare & distincto notat Iacob. Sbroz. in tract. de vicar. Episc. lib. 2. q. 2. & duabus seq.

Quibus sic prælibatis vltro se offerunt speciales quæstiones decidenda, inter quas erit prima in ordine, An potestas visitandi diocesim Sede vacante transeat in Capitulum. Resp. quod Panor. in præalleg. c. cum olim, indistincte tenet, quod sic

sic idem confirmat Soc. in tract. de visitat. col. 4. Bonif. de Vital. in clem. 1. nu. 79. de hæret. ratione de qua ibi per eum. quod declara duobus modis, & primo nisi speraretur quod de proximo prouideretur ecclesia de episcopo successore, vt colligitur ex theoria Innoc. in d. c. ad abolendam. Felin. in d. c. cum olim sub nu. 3. Secundo vbi visitatio competeret episcopo de iure speciali, vt quando episcopus exemptos Sedi Apostolica immediate subiectos autoritate Apostolica visitat iuxta tex. in clem. attendentes. de stat. monac. vbi Card. Zab. q. 4. & in c. cum olim. q. 9. Fed. de Sen. conf. 291. Franc. in d. c. vni. num. 5. Phil. Prob. in addit. ad Io. Monac. in cap. ecclesia. nu. 1. de sup. neg. præl. in 6. verum in hoc ultimo Pavinus. par. 1. q. 7. in fine sibi placere inquit moderationem collectarij in d. c. cum olim. s. vt Capitulum id etiam possit subsistente necessitate, & vide eundem in trac. visit. par. 2. princ. in fine.

Secundo quæro. An Capitulum Sede vacante possit dispensare in casibus Episcopo permissis. Resp. quod Feder. de Sen. conf. 30. post multa hinc inde adducta, concludit tandem affirmatiue cuius dicta ad verbum recitat Pavin. par. 1. q. 5. quam partem amplectitur. Abb. in d. c. cum olim, & in c. at si cletici. §. de adulterijs, sub num. 16. de iud. Zab. in c. cum omnes quæst. 10. in fine de const. cui etiã accedit. Gem. in c. cum ex eo. num. 7. de elect. in 6. eamque expresse sequitur. Nauar. conf. 31. de tempor. ordin. in antiq. volens posse Capitulum Sede vacante dispensare cum illegitimis ad ordines minores, & beneficium simplex iux. tex. in c. 1. de fil. presb. in 6. quam conclusionem declara procedere in casu in quo subsistente legitima causa dispensatio esset debita, iux. gloss. in cap. vt constitueretur, & c. Domino sancto. §. 0. dist. tum quia cum fiat causa cognita dicitur esse iurisdictionis. Zab. in c. 2. q. 3. ne Sed. vac. tum quia cum tunc exequatur iustitia, vt per Abb. in d. §. de adulterijs, sub num. 20. esset ius non omnino voluntariũ sed coactum. Felin. in d. c. cum olim. q. 8. Secundo declara non procedere in Vicario à Capitulo simpliciter dato. erg. tex. in c. 3. de off. Vic. in 6. secus vero si post aliquos casus specificatos esset apposita clausula generalis. Fed. de Sen. conf. 40. in fine. Emanat dubitatio, An Capitulum succedat in potestate episcopis concessa dispendi in irregularitatibus, iuxta decretum Concilij Tridentini sessione 24. de reform. cap. 6. Respondeo, quod affirmatiuam sententiam tenet Henriq. in sum. lib. 14. de irregular. cap. 20. §. 1. in fine, rationem assignans, quia succedit Episcopo in iurisdictione, præterquam in paucis exceptis. Idem etiam colligitur ex relatis per Ioannem Gutier. libro 2. canon. quæst. capit. 3. num. 10. Sed Suarez oppositum sentit. in tractatu de censuris disput. 41. sectio. 2. pag. 748. colum. 2.

Tertio quæro An succedat in potestate excommunicandi, & absoluendi ab excommunicationis sententia quoscũque posset Episcopus si viueret. Resp. quod de secundo clarum est illud posse prout ad literam habetur in c. vnic. de maior. & obed. in 6. etiam si excommunicatio esse lata a iure, dummodo alteri non sit reseruata Nauar. in man. confess. c. 27. nu. 39. & per consequens idẽ concludendum circa potestatem excommunicandi cũ potestas absoluendi & ligandi pari passu ambulent, & qui potest vnũ potest aliud c. verbum, de pœn. d. 1. Franc. in d. c. vni. nu. 1. & eo magis in excõmunicatione ad finẽ reuelationis vt animæ exeant peccato iuxta disposita in Conc. Trid. ses. 25. de ref. c. 3. Prædicta amplia vt ad finẽ absoluendi a casibus episcopo reseruatis de quibus habetur per gl. in c. 2. de pœ. & remis. in 6. possit deputare penitentiariũ vt expresse decidit Pan. in c. his q. in fine de maior. & obed. & hoc propter periculũ, q̄ imminere posset ipsis anima-

An possit dispensare

An excommunicare, & absoluere eius sententia absolute.

animabus ex superioris defectu sede episcopali vacante arg. tex. in c. ne pro defectu de elect. Secundo amplia procedere etiam in absolutione a iuramento Card. confi. 35. vers. Ad secundum dubium principale cuius dicta reassumit. Felin. cum sequendo in c. 1. nu. 2. de iureiur. & concurrit Ant. Gagliard. in tract. de absol. a iuram. §. 4. num. 11.

Hinc incidenter quæro, Num Vicarius datus a Capitulo Sede vacante possit absoluere quendam a peccato, cuius absolutionem Papa mandauit alteratiue episcopo, vel eius vicario. Hanc quæstionem mouet Felin. in c. eam te. post num. 17. de rescr. & concludit negatiue ea ratione quia talis Vicarius a Capitulo electus non dicitur Vicarius episcopi sed episcopalis iurisdictionis & illius quam a Capitulo assumpsit, sed cum hoc non possit Capitulum tanquam iure accidentali episcopo competens vt superius dictum est, ergo, nec ipsius Vicarius arg. tex. in l. Nemo plus iuris. ff. de reg. iur. & c. quod autem de iure pat. Sbroz. in tract. de Vic. epif. l. b. 1. q. 16.

An possit condere statuta.

Quarto quæro. An Capitulum Sede vacante possit condere statuta super statu ecclesiæ distringentia totam diocesim. Resp. quod Feder. de Sen. confi. 16. hanc quæstionem disputando affirmatiue tandem determinat, cui astipulatur Pan. in d. cum olim. q. 7. & sic transeunt doct. in d. cap. vnic. eadem allegantes rationem quia, sius statuendi dependet a iurisdictione per text. in cap. 2. de cost. in 6. Quam conclusionem intellige, & primo vt talia statuta teneant, & durent etiam in tempus futuri prelati, nam licet Capituli potestas sit in defectum & tempus, ac in aduentu successoris expiret, illud tamen quod tempore suo fecit, tanquam legitime factum durabit cap. factum legitime de reg. iur. in 6. & habetur per prædictos Doct. in locis citat. Tabiena in verbo excommunicatio. 4. nu. 5. Secundo intellige, vt sit in potestate successoris quandocunque illa pro libito reuocare arg. tex. in c. si qua de rebus. 12. q. 2. & ijdem Doct. confirmant. Tertio intellige dummodo sint iusta, & salubria, secus vero si in præiudicium ecclesiæ vel episcopalis mensæ etiam si essent iurata c. sicut nostis, vbi glos. & Host. de iureiur. & pœna appositione vallata. Lap. alleg. 20. & seq. Pauin. par. 1. quæst. 6. num. 8. quod Felin. in cap. cum omnes, sub num. 10. de constit. sub intelligit procedere in his qua de iure communi, vel laudabili, & approbata consuetudine episcopo competereat, secus si in aliquo iure ipsi episcopo non canonice quæsito præiudicium afferretur. Quarto & denique intellige etiam si talia statuta Capituli essent contraria statuts, & synodalibus constitutionibus ab episcopo editis cum illas possit tollere, & reuocare Gemin. & Franc. in d. c. vnic. Zabar. & Felin. in d. c. cum omnes Pauin. loc. cit.

Cogno. scit de arduis causis.

Quinto quæro, An Capitulum Sede vacante possit cognoscere de arduis causis, Resp. affirmatiue. idque patet nam causa matrimoniales inter maiores reputantur. cap. 1. de consang. & affin. de quibus Capitulum cognoscit vt probatur in cap. veniens, iuncta supracriptione, de eo qui duxit, in matrim. & notat. Abb. in cap. præterea, num. 2. de test. cog. ex quo hoc non reperitur prohibitum neque agatur de aliquo successoris præiudicio Pauin. par. 1. q. 10. sub nu. 8. & si o. ponatur de rex Concil. Trid. sess. 24. de ref. c. 20. §. ad hæc, disponens quod causa matrimoniales relinquatur examini & iurisdictioni episcopi tantum respondeo per illa verba excludi alios prelatos inferiores, sed Capitulum in hoc casu non dicitur inferius episcopo, sed par vt supra tactum est, & de intellectu d. text. Conc. Trid. vide Navar. conf. 1. num. 5. & 6. de off. deleg. in antiq. Item patet quia succedit in officio cognoscendi de crimine hæresis quod inter maxima computari nemini

nemini dubium est, de quo est tex. expressus in clem. de hæret. ex cuius verbis colligitur quod in hoc a Capitulo debet esse aliquis in specie deputatus vbi etiam Zab. quæst. 12. inquit non sufficere quod sit Vicarius generalis ipsius Capituli, nisi ad hoc haberet speciale mandatum.

Sexto quæro, An Capitulum possit alienare bona ipsius ecclesie vacantis. Resp. *An possit alie* negatiue per tex. in c. si qua de rebus, & c. precaria, 12. q. 2. poterit tamen consen- *nationi* tire, & interponere auctoritatem ecclesie inferiori ex causa alienare volenti, Pa- *consen* nor. in d. cap. cum olim quæst. 3. Franc. in d. cap. vnic. sub nu. 3. Rebuff. in prax. *tire &* tit. deuolut. num. 104. limitatur etiam in rebus quæ seruando seruari nõ possunt, *mutuo* quas libere poterit alienare Pavin. par. 2. qu. 8. sub num. 3. etiam sine alterius au- *accipe* thoritate Abb. in c. 1. ne Sed. vac. & tandem limita vt pro instantibus necessitati- *re.* bus ipsius ecclesie vacantis, etiam sine superioris auctoritate possit pecunias mu- tuo recipere prout tenet glos. in c. cupientes, §. ad hæc. vers. aliunde, de elect. in 6. quod intellige cum manifesta sit in hoc ecclesie utilitas, & negotium dilationem non caperet, & de facili superioris auctoritas haberi non posset, alias secus, adeo quod ex tali mutuo obligetur ecclesia, & prælatus successor Pavin. d. q. 8. num. 20. Fran. in d. §. ad hæc num. 4. Io. Gutierrez. lib. 1. canon. q. c. 1. num. 132. Redoan. in tract. de reb. eccles. non alie. q. 30. qui in fine ad præsentem materiam ad dit id quod nostris temporibus in simili vacante Sede per obitum Sum. Pontif. seruari solet per sacrosanctum Illustrissimorum Cardinalium Collegium.

Sub hac q. cadit alterius decisio, an scilicet in Capitulo Sede Vacante tran- *An in* seat potestas infeudandi bona infeudari solita deuoluta, & dependentia a men- *Capitu* sa Prælato, ad quam similiter negatiue respondetur, nisi inuestitura esset necessa- *lu tran* ria, cum tunc ex ea successori nullũ paretur præiudicium, vel vbi in Ecclesia es- *seat po* set consuetudo talia infeudandi, quando ipso Prælato vacaret, ita concludit *testas* Amad. a Ponte in comment. ad tit. Qui feud. dare poss. num. 157. *infeu-*

Septimo quæro, An succedat in potestate compellendi executores testamen- *dandi* torum. Resp. quod non solum in hoc, sed etiam in ipso executionis officio ipsis *bona* executoribus negligentibus. Doct. in c. Ioannes & ibi Couar. nu. 2. de testam. & *mensa* hoc communiter approbati inquit Card. in clem. vnic. q. 1. de testam. Pavin. par. *Epif.* 2. q. 7. quod extendit etiam quo ad potestatem cogendi ipsos executores ad rationes reddendas Imol. in d. clem. vnic. sub nu. 13. Franc. in d. c. vnic. de maior. & obed. in 6. q. 11.

Octauo quæro, An succedat in exactiõne manualis obedientie quam in qui- *Exigit* busdam locis statuto die clerici diocesis suo prælato exhibere solent cum mune- *obediẽ* ribus. Resp. videri dicendum quod sic per text. in c. his, quæ, de maior. & obed. *tiã ma* verum. Card. Zab. ibi quæst. 4. in fine dicit, non obseruari quod Capitulum exti- *nualẽ.* gat obedientiam, sed Neapoli Sede vacante fuit obseruatum contrarium in pri- ma Dominica mensis Maij, exigendo Capitulum reuerentialem, & manua- lem obedientiam ab ijs, qui tenentur comparere cum floribus, fructibus, cereis, alijs- que munusculis, & hoc ex iuris dispositione iux. tex. præalle. accedit etiam quia obedientia est de lega iurisdictionis. c. conquerente, de off. ord. in qua Capitulum succedit.

Nono quæro, Num Capitulum Sede episcopali vacante succedat in potestate *An cõ* conferendi beneficia. In quo firmata est conclusio negatiua quæ probatur tũ *ferat* de iure communi per tex. clarum, in cap. 2. ne sed. vac. vbi habetur, hoc nusquam *benefi-* inueniri cautum in iure, tum de iure nouissimo per constitutionem fel. mem. Pij *cia* §. incip. Sanctissimus in Christo Pater fol. 1167. in Bullar. per quam omnia bene- *ficia*

ficia episcopali Sede vacante quomodolibet vacantia ad eorundem episcoporum collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem quomodolibet pertinentia, ipsi Pontifici referuantur. Quam amplia, & primo etiam ubi collatio beneficiorum per ipsum episcopum non ex toto libere, sed cum consilio, vel consensu ipsius Capituli fieri haberet, iux. text. in c. vni §. cum vero, ne Sed. vacan. in 6. in eo enim casu perinde est, ac si cum consilio tantum haberet fieri, quia ad veritatem alternatiuæ sufficit alterum adimpleri c. in alternatiuis cum glo. de reg. iur. in 6. hunc que verum illius tex. sensum esse testatur Pauin. par. 2. quæst. 1. sub nu. 2. Nauar. cons. i. ne Sed. vac. in nou. Secundo prædictam conclusionem extende procedere etiam quando alius ex aliquo speciale iure haberet conferre cum episcopo Rebuff. in prax. tit. de deuolut. nu. 76. quod potest esse duobus modis. scilicet vel cum consilio vel cum consensu episcopi, & in neutro succedit Capitulum nec in præstatione consilij neque consensus, siquidem primo casu poterit ille tertius liquere conferre irrequisito Capitulo, nec tenetur aliquem adire loco episcopi pro tali consilio d. c. vnic. §. fin. ubi Gemin. & Franc. huius rationem adducunt, & in 2. casu de necessitate erit expectandus successor in episcopatu qui consentiat glo. in d. §. fin. ver. cum consilio, & ibi scribentes glo. in cap. si pro te, de rescript. in 6. ipsique expectanti tanquam impedito tempus non currit cap. quia diuersitatem, de concess. præb. c. fin. de elect. quod vltimum declara nisi ille consensus præstandus esset ab episcopo solum ratione iurisdictionis episcopalis vt in concessione iurispatronatus, & decimarum c. nullus, cum alijs concord. de iure patron. nam tunc succederet Capitulum Pauin. loc. superius cit. num. 11. Tertio conclusionem amplia procedere etiam in beneficijs ad ipsum episcopum pertinentibus iure deuoluto ob negligentiam, vel culpam inferiorum prælatorum non conferretur, vel male conferretur secundum vnam opinionem cui se subscribit Rebuff. in prax. tit. de deuolut. num. 93. & cū huius determinatio propter Doctorum varietatem difficillima reputetur prout præcipue est videre ceteris omissis apud Abb. & Feli. in præalleg. c. cū olim, & apud eosdem in cap. verum, de for. compet. tangit idem Abb. sibi ipsi contrarius in cap. 2. ne Sede vac. Ioan. Andt. Gemin. & Franc. tractant in cap. quamquam, de elect. in 6. habetur per Pauin. par. 2. q. 2. diu me cogitandum tenuit cui potius adhererem sententiæ, quæ ad præsens omni difficultate carere videtur propter d. constitutionem. fel. recor. Pij §. generaliter loquentem. Quarto & denique amplia vt Capitulum Sede vacante non possit conferre etiam hospitale in titulum, quia loco beneficij habetur clem. quia contigit, de relig. dom. clem. 2. de præb. secus quando ad nutum daretur vt per Io. Sylu. in tract. de beneficio par. 2. quæst. 11. in fine.

Quæ conclusio recipit plures fallentias, inter quas prima est vt non procedat in beneficijs quæ communiter spectant ad collationem episcopi, & Capituli, quia vno deficiente vel inhabili existente alter confert. c. vnic. ne Sed. vac. in 6. Si militer ex identitate rationis succedet in potestate præsentandi, vel eligendi quoties ad vtrumque simul spectaret electio, & præsentatio, alias non prout declarat Lap. quem sequuntur Gemin. & Franc. in d. c. vnic. de maior. & obed. in 6. & ita concludit Lambert. late, & notabiliter examinando in suo tract. de iure patron. par. 2. lib. 2. art. 14. quæst. 2. princ. & quare in his quæ communiter episcopo, & Capitulo imminent facienda de facili transeat de vno ad alium potestas, ratio afferitur per Io. Monac. in d. c. vnic. ne Sed. vac. in 6. a doctoribus in varijs locis relata, & illud dicitur communiter pertinere quando æquale ius quælibet pars habet.

habet in actu prout in d. tex. notat Gemin. & explicat plene Prob. in addit. ad Io. Monac. in c. cum illis, de prab. in 6. Per quos terminos erit etiam decidenda dubitatio illa. s. An prouisio prabendæ pænientialis (quam Concil. Trid. sess. 24. de ref. c. 8. iussit instui ecclesiis Cathedralibus) facta a Capitulo episcopali Sede vacante valida sit, vt traditur per Nauar. conf. 29. de prab. in antiq. Secundo limita vt possit in illis præfigere œconomum, seu ipsas ecclesias ad tempus commendare alicui vt ipsarum iura regat, & administret, donec fuerit per superiorem prouisum c. cum vos, vbi Panor. nu. 2. de off. ord. idem Panor. in d. c. 2. ne Sed. vac. & in c. bonæ de appellat. Gemin. in d. c. vnic. de maior. & obed. in 6. & in d. 9. cum vero Pauin. par. 2. q. 3. quod rationibus comprobatur Felin. in d. c. cum olim. nu. 6. & Rebuff. in prax. d. tit. de deuolut. nu. 77. & infra. Verum in Regno Neap. Camera statim capit possessionem, vt clare patet ex dictis supra in verbo Beneficiorum possessio fol. 121. & 124. Tertio limita vt nihilominus succedat in potestate instituendi præsentatos a patrono quod est expressum in c. 1. de instit. in 6. vbi Gemin. & Fran. diuersitatis rationem assignant, quare scilicet aliud sit in collatione beneficiorum, & per Abb. in d. c. 1. ne Sed. vac. Item in potestate confirmandi electiones quas episcopus viuens cõfirmabat d. c. cũ olim, & per Rebuff. loc. cit. nu. 88. Sbroz. in tract. de vic. episc. lib. 2. q. 70. nu. 4. & de vtroq; loquitur Pauin. par. 2. q. 4. & 5. quod si electio alicuius dignitatis spectaret ad Capitulum, & Confirmatio ad episcopum vacante Sede Capitulum duplici iure fungetur iux. tex. in l. si consul. ff. de adopt. l. quod eliget iure capitulari, & confirmabit iure episcopali. glos. & Doct. in c. pen. de sup. negl. præl. in 6. Hanc limitationem extende duobus modis, & primo vt etiam succedat in potestate dandi licentiam edificandi ecclesiam ad finem vt edificans acquirat iuris patronatus, vt decedit Calder. quem alii sequuntur col. 3. incip. An Capitulum. sub tit. de iure patron. nam si retardaretur assensus vsq; ad aduentum noui episcopi periculum esset in mora, quia posset pænitere fundatorẽ contra disposita in c. 3. de iure patron. Lambert. tamen in d. tract. lib. 1. art. 9. q. 2. princ. hunc articulum more suo discutiendo tanquam nimis dubitabilem reliquit super eo cogitandum, licet superius dixerit hanc partem veluti communem esse tenendam in iudicando, & consulendo, quam sustinendo declara vt non liceat Capitulo consentire vt in fundacione apponatur conditio aliqua, propter quam præiudicium aliquod episcopo generetur, quia cum non adsit qui episcopale ius teneatur debet hoc omnino censi prohibendum. arg. tex. in cap. 1. ne Sed. vac. Secundo prædictam limitationem extende, posse etiam Capitulum Sede vacante si patronus esset clericus ex eius motu proprio illi acceptanti ecclesiam conferre, sicut & episcopus posset. Pauin. par. 2. q. 5. in fine declarando iuxta dicta Lambert. in præalleg. tract. par. 1. lib. 2. art. 4. quæst. 7. princ. Quarto limita vt possit interponere auctoritatem in beneficiorum permutatione in duobus casibus. Primus est quando eorum collatio spectabat communiter ad episcopum, & Capitulum ex gl. notab. & communiter approbata in clem. vnic. in ver. conferantur, & ibi Imol. nu. 11. de rer. permut. Zab. conf. 46. num. 2. Secundus casus est, quando beneficia pertinent ad collationem tertii. idem Zab. clem. 1. ver. Duro de hæret. Quinto limita vt possit recipere beneficiorum resignationem Panor. in d. cap. cum olim, qui fatetur ita maiorem partem Dominorum de Rota fuisse conclusum refert, & sequitur Gemin. in d. c. vnic. casu 22. de maior. & obed. in 6. idem tenet Philip. Fran. in capit. 1. sub num. 7. de rer. permut. in 6. quod quidem declara procedere tribus modis. primo quando fieret ex causa necessaria non autem libere, & simpliciter Rebuff. loc. superius cit. num. 95. vel quando fieret in pœnam ipsius resignantis

gnantis vt clare elicitur ex extrauag. Execrabilis. §. ceterum. de prab. & fuit originarie ex mente Lapi in addit. ad Feder. de Sen. in tract. peritur. benef. q. 36. Secundo declaratum modo talis resignatio, & collatio fiant ante provisionem factam de prelato in Consistorio etiam antequam possessionem capiat, & ita apud Romanam fuisse resolutum in similibus terminis refert Paris. in tract. de resign. benef. lib. 7. q. 23. num. 47. Tertio secundum eundem Paris. declaratum procedere in beneficiis quorum collatio ad episcopum & Capitulum simul pertinent ex communi, & veriori opinione. ratione vt ibi per eum a quo ultimo excipit nisi Capitulum Sede vacante esset in possessione conferendi & recipiendi resignationem beneficiorum spectantium ad collationem solius episcopi; cum in istis attendatur possessio cap. consultationibus, de inrepatr. Decius conf. 126. nu. 2. Sexto limita vt possit ex causa vnire beneficia in omnibus casibus, in quibus poterat episcopus, dummodo nihil pereat de iure episcopali, & cum hoc simpliciter transeunt Doctores in clem. 1. de stat. monac. & in praealleg. c. 1. de maior. & obed. in 6. Petrus de Perus. in tract. de vnion. eccles. cap. 4. nu. 29. Io. Bapt. de Caccialup. in tract. de vnionibus art. 3. sub nu. 19. Rebuff. in prax. tit. de vnion. benef. nu. 36. Quod etiam vendicabit locum a contratio sensu vt Sede vacante possit ex causa dimembrare beneficia unita in eo casu, in quo poterat episcopus Rebuff. in prax. tit. de vnion. reuoc. nu. 19. & tam vnio quam ipsius vnionis dissolutio durabunt etiam in tempus noui episcopi creati, vt concludit idem Petr. de Peru. in tract. de reuocat. vnion. num. 16. & 17. & habetur per Felin. in c. cum olim in fine, & in materia vnionis beneficiorum plura salubriter sanciuit Concil. Tri. sess. 7. de ref. c. 6. & 7. & sess. 24. de ref. c. 13. & 15. & sess. 25. de ref. c. 9. §. in super accessiones. Septimo, & deniq; limita, quod quis non succedat in collatione beneficiorum, poterit ex causa destituere beneficiatos ipsis beneficiis, illosque seruatis de iure seruandis priuare. Doct. in d. cap. cum olim. Pauin. par. 2. q. 6. in princ. Per qua remanet expedita questio ista, & insuper ostensum quid possit Capitulum Sede vacante, & quid non possit in beneficialibus.

An concedat dimissoria ad ord.

Decimo quaro, An Capitulum Sede vacante possit dare literas dimissorias, seu reuerendas ad ordines suscipiendos. Resp. quod ante Conc. Trid. absolute id poterat per tex. expressum in c. cum nullus §. episcopo, de temp. ordin. in 6. hodie vero ex Conc. Tri. sess. 7. de ref. c. 10. non potest illas concedere sub poena inibi contenta tam respectu Capituli, quam ipsius ordinati. Quam dispositionem amplia etiam si Capitulum haberet territorium distinctum & exemptum ob immemorabilem possessionem, & sint iudices ordinarii prout rescriptum fuit a Sacra Congregatione Capitulo Salamantino. Secundo amplia procedere etiam in literis dimissoriis concessis ad primam tonsuram per glo. in c. i. ver. clericum. de temp. ord. in 6. Maiol. de irregular. lib. 4. c. 2. idque confirmatur cum secundum canonistas prima tonsura sit ord. c. cum contingat, vbi Doct. de arat. & qual. glof. in c. eol. qui. de temp. ord. in 6. Tertio poenam impositam respectu ordinati extendendam in eo, qui tales literas non a Capitulo, sed ab alio quibusuis in iurisdictione episcopi loco Capituli succedentibus obtinuerint vt habetur in eod. Concil. Trid. sess. 23. de ref. c. 10. suspendente etiam ipso iure concedentes illas ab officio, & beneficio per annum. Eandem limita, & primo vbi vacatio ecclesiae fuerit diuturnior anno, quo transacto Capitulum id poterit. Secundo itante necessitate, seu arctatione beneficii habitui vel habendi ordinem requirentis, nam tunc poterit infra annum a die vacationis illas concedere, qui casus in eod. Concilij decreto sess. 7. de ref. c. 10. exprimuntur.

Et

Et refertur Sacram Congregationem declarasse facultatem remittendi interstitia Episcopo competentem ex causis comprehensis in c. 11. 13. & 14. Sess. 23. de ref. transire in Vicarium Capituli Sede Vacante quando tamen ex decretis eiusdem Concilij potest concedere licentiam ordinandi.

Tertio limita vt possit approbare de vita, & moribus habentes priuilegium a Summo Pontifice recipiendi ordines a quouis Antistite cum approbatione Ordinarij de vita, & moribus, quia per talem attestationem non esset dare literas dimissorias, sed solum literas testimoniales idoneitatis quas dare non prohibetur. Nau. conf. 19. de temp. ord. in antiq.

Hinc contingit dubitare de duobus. Et primo quia in præalleg. text. Concil. Trid. statuitur, vt ordinatus in minoribus ordinibus contra formam illius decreti nullo priuilegio clericali gaudeat, an possit habere beneficium. Resp. quod prima facie videtur dicendum quod non, quia quod quis sit capax beneficij ecclesiastici est clericale priuilegium vt probatur in c. ex literis de transact. & in capit. 2. de institut. Verum quia taliter ordinatus ex mēte Nauar. conf. 20. de temp. ord. in antiq. hoc priuilegium non amittit ipso iure, sed debet illud amittere per sententiam, vel per exceptionem, sequitur quod poterit beneficium habere antequam priuetur, & ratio est quia Concil. Triden. vultur verbo gaudeat, quod cum sit futuri temporis non infligitur pœna ipso iure iux. glos. receptam in reg. in pœnis de reg. iur. in 6.

Secundo dubitatur, Num habens literas dimissorias a suo episcopo continētes facultatem suscipiendi ordines a quocumque catholico Antistite si deinde antequam ordinetur, & sic re integra suus episcopus moriatur, possit virtute illarum ordinari. Resp. quod sic, vt determinat Card. communiter receptus in cle. si. q. 5. de elect. Nauar. in c. placuit, nu. 163. de panit. dist. 6. & in conf. 49. de temp. ord. in antiq. in 2. par. Romæ impr. fol. 747. Hæc. Henriquez in sum. lib. 10. de ordinis Sacram. c. 22. in fine, hocque intrepide tenendum late demonstrat Ioan. Gutierrez lib. 2. canon. q. c. 17. extendens etiam in literis concessis ad recipiendos ordines a Capitulo Sede vac. in casibus tamen, in quibus id potest. s. vt finita Capituli potestate nihilominus valida sint, nisi nouus episcopus eas reuocauerit antequam exequantur, & sortita fuerint effectum, consulti vero ibidem sub nu. 12. ordinarijbus vt in vtroque casu si tempore presentationis dictarum literarū corā eis sciuerint nouū prælatū atq; successorem possessionē eiusdē episcopatus cepisse, vel in episcopatu adesse illas non admittant, nisi reuocata, vel nouiter a successore concessa, producta fuerint, vel ab eius officiali generali ad id speciale mandatū habere, & hoc propter præsumptionem fraudis cū faciliter contingere possit, quod illa sint reuocata, idque ordinandus subiceat, sicuti semel hoc fatetur accidisse, alias vero procul dubio poterint illas acceptare, & ipsarum virtute ordines in eis dē contentos cōmendatis conferre. Hæc ille, confirmatur quia gratia per mortem concedentis non expirat, si super gratia, de off. deleg. in 6. cap. si cui. de præb. eo. lib. & est comm. doctorum sentētia Gigas de pension. quæst. 91. Rebuff. in prax. benef. tit. de gratia rationi congruit. num. 2. Sylu. in verbo priuilegium, §. 14. Nauar. optime in man. confess. capit. 27. sub name. 253. in 4. recognitione Hinc idem voluit consil. 1. de priuileg. in antiq. facultatem dispensandi episcopo datam non expirare per obitum Papæ. Amplia idem dicendum in licentiam, quam quis haberet audiendi confessiones vt non delinat ualere per mortem concedentis, nisi fuerit concessa usque ad eius beneplacitum, iux. text. in capitul. si gratiosq. de rescript. in 6. secus vero si fuerit apposta clausula, donec aliud decreuerit

Dimissoria non expirat per mortē concedentis.

huiusque differentie ratione assignat Nauar. conf. 2. de priuileg. in antiq. fecus etiam ubi non simpliciter fuerit, dictum ad beneplacitum, sed donec reuocauerit. Dec. conf. 178. vel etiam si fuerit concessa ad certum tempus, quod adhuc expletum non esset, nisi postea fuerit ex causa per successorem reuocata arg. tex. in c. cum ad hoc. ubi Innoc. de cler. non resid. Card. & Imol. in d. clem. fin.

An possit concedere licentiam episcopo exercendi pontificalia.

Vndecimo quæro, An capitulum Sede vacante possit concedere licentiam exercendo episcopo exercendi pontificalia in ecclesia vacante. Resp. quod sic, præterquam ordinandi subditos, vel eos qui sunt sub iurisdictione ipsius capituli Sede uacante infra annum per dec. Concil. Trid. sess. 7. c. 10. de refor. Henriquez in sum. lib. 10. de ordi. c. 22. ubi intelligit conciliū de secularibus ordinandis, & apparet ex uerbis eiusdem Concil. post annum uero nullum dubium est, quo ad subditos ipsius capituli, & tunc neque obstat idem Concil. Trid. sess. 6. c. 5. etiam quo ad externos, cum dimissio suorum superiorum ut tenet Nauar. in conf. 21. de temp. ord. in antiq. & conf. 44. eo. tit. in nouis.

An indulgentias concedere.

Aduerte, quod Vicarius Capitularis Neap. Sed. Archiep. vacante infra annum renuit concedere licentiam Episcopo in Ciuitate, seu diocesi Neap. commoranti ut præuio ipsius Vicarii examine, & approbatione ordinare possit regulares existentes de familia in Conuentibus præd. Ciuitatis, & uide decretum de ordinatione regularium relatum in uerbo ordo.

Duodecimo quæro, An Capitulum Sede uacante possint concedere indulgentias, quas posset episcopus si uiueret iux. tex. in c. cum ex eo cum concord. de penit. & remiss. Resp. omittis in hoc uariorum doctorum citationibus communiter teneri quod non, quia licet potestas concedendi indulgentias pertineat ad clauem iurisdictionis, ut per D. Thom. 3. sentent. 20. dist. 9. 4. art. 2. est uere iurisdictione concessa episcopali dignitati, accedentibus, de excess. prælat. de qua comm. testatur Zab. in cle. 2. q. 3. de penit. & remiss. Pauin. p. 1. q. 4. attamen Ludo. Bologn. in suo tract. de indulg. ex professo hunc articulum tanquam frequentem, & necessarium examinando partem affirmatiuam tenet. Huic etiam parti uidetur inherere Nauar. de iubil. & indulg. notab. 31. nu. 7. præsertim si Capitulum Sede uac. id haberet ex consuetudine Henriquez in sum. lib. 7. de indulg. c. 31. tutius tamen esset ut Capitulum hoc committeret alicui episcopo qui suo nomine hoc faceret ut in simili, scilicet in electo & confirmato in episcopum nondum consecrato inquit Zabar. loc. cit. & in terminis nostris Pauin. cum sequendo d. quæst. 4. sub numero 5.

Verum quia propter difficultatem congregandi totum Capitulum præsertim in his quæ celeritatem desiderarent, item ob contradictionem, ac discordiam quæ oriri posset inter singulos de canonicis commodius & expediens uisum fuit ut hanc iurisdictionem quæ penes ipsorum Capitulum residet uni committat, unumque ad illam exercendam deputet, iure, igitur optimo Sacrosanctum Conc. Trid. sess. 24. capit. 16. sanciuit, ut infra octo dies &c. Circa quod de pluribus dubitare occurrit.

2 Primo dubitatur + stante præfixione termini octo dierum, infra quem Capitulum cogitur Vicarium eligere, quis interim administrabit. Resp. quod quamuis uideatur dici posse Archidiaconum debere tunc temporis uices Vicarii sustinere per text. in cap. 1. & in cap. ad hæc. de off. Archid. idque etiam sentiat Iac. Sbroz. in tract. de uic. episc. lib. 1. q. 61. tamen quia ex diuersis non fit illatio, & dicta iura loquantur sede repleta, non autem Sede uacante, quo casu de iure transit in Capitulum iurisdictione, ut satis abunde supra scriptum fuit, dicendum puto infra octo illos

illos dies totum Capitulum administrare debere, posseque etiam prædictum numerum octo dierum pro Vicarij electione restringere breuiorem statuendo per
 tex. in c. ecclesia vestra vbi Abb. notab. 1. de elect.

Secundo dubitatur. Quid si adesset discordia inter canonicos in electione Vicarij, & plures ad hoc officium assumerentur. Resp. quod in hac controuersia magis idoneus, & habens qualitates Concilij remanere debet ceteris remotis ex declaratione Sacrae Congregationis.

3 Tertio dubitatur. An facta electione vel confirmatione possit postea illum reuocare. Resp. affirmatiue per Pauin. par. 2. quæst. 10. sub nu. 7. nam vicarium posse ad libitum remoueri ab eo cuius est vicarius modo solum habeat potestatem ab illo asseruit Nauar. cons. 9. de elect. in antiq. & D. Antonin. 3. p. 6. Sum. tit. 19. c. 10. §. 2. in fine ita testatur se Padua consuluisse, arg. tex. in c. fin. de precar. tamen huiusmodi motio non debet fieri sine causa, cum absque ea variatio a iure improbetur ex annotatis per scribentes in c. publicato de elect. nec non ad fauorem Vicarij dici possit iustam, & rationabilem causam in reuocatione requiri, etiam si a Capitulo simpliciter, & sine certa temporis præfinitione constitutus esset, vel cū adiectione clausulæ ad beneplacitum, quam clausulam non importare liberam voluntatem, sed ad arbitrium boni viri, referri debere voluerunt Abb. in cap. uerum, nu. 6. de for. compet. Ia. in l. si sic legatum nu. 6. de legat. primo Felio. in c. 1. sub nu. 51. de const. Capyc. decis. 116. nisi ex communi loquendi usu pro libero arbitrio sumeretur sicuti apud Gall. refert Menoch. de arbitr. iudic. lib. 1. quæst. 8. num. 10. ad cuius corroborationem faciunt ea quæ idem tradit in addit. ad 1. lib. quæst. 55. num. 21. & ratione comprobatur, quia si canonici pro libito eorū voluntatis possent auferre vicario commissionem ei factam, sequeretur absurdum. si quod ipse vicarius segniter se haberet in administranda iustitia in canonicos particulares uel dependentes ab eis; hoc enim non procedit in vicario episcopi ad beneplacitum constituto, cum ad eius nutum possit libere remoueri arg. text. in l. iudicium soluitur. ff. de iudicijs concord. adductis per Sbroz. in tract. de vicario episc. libr. 3. quæst. 32. siquidem episcopus iudicare potest de per se absque vicario, secus in Capitulo post octo dies, idque & fortius locum habere asserendum est in vicario Capitulari expresse electo durante Sedis iuacatione, uel ad certum tempus determinatum ut eo magis sine iusta causa amoueri non possit ante tempus finitum alias Capitulum teneretur ad interesse Frecc. in tract. de sub feud. libro secundo authorit. 9. uerum in contrarium magna est authoritas D. Antonini loc. cit. loquentis in proprijs terminis. Inter iustas autem causas deponendi vicarium ab officio enumerantur sequentes, quarum prima est, quando in suo officio negligens admodum esset l. si. ff. vbi pupill. educ. deb. & l. si quos C. de offic. pref. prat. & eo magis si ob eius negligetiam in iustitia non ministrata aliquis mortuus fuerit Boer. decis. 153. nu. 20. Secunda causa iusta esset, quando præuaricaretur in ipso officio illum male gerendo. s. vendendo iustitiam, & his similia faciendo Petr. Belluga in Spec. Princ. rub. 26. de privat. offic. §. Princeps numero 6. quinto Capitulum teneri de delicto Vicarij ab eo constituti, nisi quanto citius sciuerit, eius delictum purgauerit, scriptum reliquit Pauin. loc. cit. sub numer. 22. Tertia causa iusta esset, quando apparetet insufficiens in exercitio illius officij capitu. quamuis triste 7. q. 1. Boer. decis. 149. numero 17. Menoch. has causas ex ordine colligens in addit. ad libr. 1. de arbitr. iudic. quæst. 55. num. 29. Neque ignorandum existente iusta causa posse Capitulum Vicarium reuocare, etiam si interpositum fuerit iuramentum, vel ab ipsis

*Cōproba-
tur con-
clusiō
licere Ca-
pitulo si-
ne caus.
Vt carū
amoue-
re.*

canonicis sub certa pœna promissum de non reuocando, vt & contraueniētes nō sint periuri nec pœnæ debitores efficiantur. D. Antonin. loc. præall. Pavin. d. q. 10. sub num. 7. Sbroz. in d. tract. lib. 3. q. 32. num. 7. An scilicet Capitulum possit ad i- bitum amouere Vicarium alias per ipsum electum seu confirmatum placuit nobis pro norma, & exemplo aliarum ecclesiarum huc transcribere, quæ circa hoc & alia sancita reperiuntur inter Constitutiones, & decreta Sexti Concilij Provin- cialis Mediolanensis, & habentur apud acta eiusdem Ecclesiæ parte I. pagina 306. & sunt prout sequitur.

Capitulum Sede Episcopali vacante Vicarium constituat, confirmetve, qui om- nino iuris Canonici Doctor sit; quod si huiusmodi vir in Collegio, Capitulove non extat, alium de Capitulo, qui quam maxime potest idoneus sit, deligere po- terit.

Eidem Vicarium semel electum mutare ob causam licebit, modo alium octo dierum spatio constituat: alioquin illius eligendi facultas ad Metropolitanum, aut ad eius antiquiorem suffraganeum Sede Metropolitana vacante pertinebit. Ele- ctione vero in controuersiam aut in dubium adducta, is electus censeatur, qui a Capituli maiori parte delectus fuerit.

Ne vero œconomus, ceterive Officiales semel electi a Capitulo mutentur nisi electio etiam viuente Episcopo ad Capitulum pertineat.

Vicario autem, alijsve Officialibus absentibus, substitutorum electio ad Vica- rium non ad Capitulum spectet.

Cum Vicarius, alijsve Officialis a suo munere amouendus erit, fas sit Capitulo Vicariū ipsum, Officialisve ad reddendam rationem administrati muneris com- pellere, eosque pro modo culpæ etiam non expectato nouo Prælato punire: qui ni- hilominus eandem administrationis rationem, quam Sede vacante reddiderint, exigere possit, atq; in eos, quamuis per Capitulum absoluti essent, animaduerte- re vt iuris erit. Hæc ibi. Ex quibus inferitur, quod si mutare Vicarium ob causam li- cebit, sine causa non permittendum; Neque huic conclusioni obstabit auctoritas D. Antonini contrariū asseuerantis, si quidē non est mirum si præfatus Doctor in eam descendit sententiam tunc temporis, quo Capitulum per se ipsum valebat iurisdictionem exercere, neque ad Vicarij deputationem arctabatur, ad quam ho- die, vigore decreti Concilij Trid. omnino tenetur. Neque a præd. administratio- ne erit illicito remouendus nisi causa, quæ aduersus ipsum Vicarium opponitur, bene ponderata, & qua mente, quo ve spiritu d. opposito fiat, & nisi ex informa- tione capta aliquid substantiale appareat, quia non est indulgendum malijs hominum, sed potius obuiandum l. in fundo, §. censuimus. ff. de rei vend.

Terminum octo dierum post mortem Episcopi præscriptum Capitulo ad con- stituendum Vicarium ex decreto Conc. Trid. sess. 24. capitul. 16. refertur sacram- tia translationis Episcopi ad aliam Ecclesiam, quando tamen a Summo Pontifi- ce fuerit Episcopus absolutus a vinculo prioris Ecclesiæ, quia tunc dicitur pro- prie vacare sedes per translationem etiam ante adeptam possessionem secundæ ecclesiæ. Host. in sum. de translat. Episc. sub num. 6. Abbas in consil. 101. part. 2. Franc. Marc. decision. Delphin. 1098. & tunc cessare administrationem, & fru- ctuum perceptionem censuit sacra Congregatio super causis Episcoporum, que quid dicat Alphons. Hoied. in tract. de benef. in compat. part. 1. capit. 3. num. 12. Ex quo sequitur infra illos octo dies non arctari Capitulum ad constituendum Vicarium, & successive posse de per se administrare cū voto consultoris in casib.

in

in quibus eo opus erit, sed ne Ecclesia, Ciuitas, Dioecesis, & Tribunal infra illud tempus detrimentum patiantur, consulo, vt Capitulum deputet personam, quæ nomine ipsius administret per septem dies, absque tamen facultate determinandi causas, & procedendi ad actus ir retractabiles, sed tantum ad actus currentes, & ad ea, quæ celeritatem exigunt, & interim deliberare de qualitate Vicarij deputandi, qui ad id munus obeundum sit idoneus, & attente considerare an expediat illum ad certum tempus constituere, an vero durante Sedis vacatione, an cum omnimoda potestate, an vero aliqua referuare, & quæ, & prædicta inuestigatione faciendâ omnes Canonici habentes uocem in Capitulo non semel, sed pluribus vicibus consulto per eum, ad quem spectat, conuocari debent, vt de hoc tractatus inter eos habetur, omniaque agere præuia Missa de Spiritu Sancto.

In casu vero in quo Vicarius constitutus non esset Doctor, potest Capitulum in ipso actu deputationis, dare ei consultorem Doctorem, vt dicam num. 6 alioquin poterit ipse Vicarius eligere consultorem sibi beneuolum, partibus non suspectum, in casibus in quibus eo opus erit, ut fertur eandem Sacram Congregationem super causis Episcoporum censuisse, per quam fuit etiam dispositum, & pluribus Capitulis rescriptum, ut nequeat Capitulum amouere Vicarium sine causa approbanda prius ab ipsa Sacra congregatione, quæ certiorari debet, alioquin reuocatio esset nulla.

4 Quarto dubitatur † An facta electione Vicarij uideatur translata omnis potestas a Capitulo in uicarium, ita ut nihil remaneat apud ipsum Capitulum. Resp. quod post uicarij electionem Capitulum non abdicat a se iurisdictionem, sed illius exercitium tantum, nam qui per alium facit per se ipsum facere uidetur, ex iuris regula, In commissione tamen Vicarij potest Capitulum sibi aliqua referuare, ut colligitur ex dictis per Ioan. Gutierrez lib. 1. canon. quæst. capit. 11. num. 10. dum inquit posse Vicarium rite a Capitulo Sede epif. vacante cum plena, omnimoda, & libera potestate deputatum concedere literas monitorias generales ad finem reuelationis, nisi id expresse in mandato, seu commissione denegetur, uel restringatur ad alia, referuando cetera ipsi Capitulo. Prædicta amplia etiam quædo Metropolitanus, uel alius ex episcopis antiquior iuxta Concilij decretum ipsum Vicarium constitueret supplendo Capituli negligentiam, ut non per hoc Capitulum iurisdictione priuaretur alijs uicibus, ex quo sequitur quod si Vicarius a Superiore constitutus ex hac uita migraret uel renunciauerit, uel decursum esset tempus ad quod creatus esset, possit denuo a Capitulo alter uicarius eligi, & non a Superiore, cum illa negligentia Capitali suggillet persona, non autem inducat iurisdictionis priuationem, cum Capitulum sit iudex ordinarius, & ad huius probationem cito ea quæ in simili scripta fuerunt supra in uerbo Archiepiscopi auctoritas auth. 18. Per quæ non intendimus affirmare quod si Metropolitanus, uel is ad quem in hoc casu spectat supplere defectum, & negligentiam Capituli, differret Vicariam deputare, licet Capitulo penitendo se de commissa negligentia ad uicarij creationem procedere, quia eo ipso quod lapsus est tempus dierum octo, ius est quæsitum ipsi Superiore, & sit executio ab ipso iure, seu Concilio transferente statim illam potestatem ad Metropolitanum, & ideo facta deuolutione non est locus purgationi moræ ex allegatis notabiliter per Geminian. in cap. fina. numer. 8. de suppl. negl. pralat. in 6. Hinc infertur etiam post uicarij Constitutionem ad Capitulum spectare, ne ecclesiastica libertas,

seu iurisdicctio aliqua ex parte imminuatur, prout de hoc Sanctissimus D. N. D. Clemens Papa VIII. Capitulum Neap. monuit apostolicis literis tenoris sequentis, videlicet.

Dilectis filijs canonicis, & Capitulo Ecclesie Neapolitane.

CLEMENS Papa VIII. Dilecti filij, salutem & Apostolicam benedictionem. Pie, ac merito literis ad nos scriptis, deploratis iacturam, qua a vobis, & ab insigni ista ecclesia nuper facta est in obitu venerabilis fratris nostri Archiepiscopi vestri Alphonsi Cardinalis Gesualdi, cuius animam sempiterna gaudia tribuat Deus, & nos etiam viri pietate, & vita integritate, ac multis meritis praclarari, atque in hoc facto Ordine amplissimi mortem doluimus, sed in Dei voluntate omnes conuiescere aequum est. Vos interea pro eo quod vos decet, dum ecclesia ista, quam paterne amamus, & in visceribus Christi gerimus, pastore proprio viduata est, dare operam vt cultus Dei & ecclesiastica disciplina accurate conseruetur, & vos ecclesiae eiusque iurisdicctio, & libertas vbique serua, & tecta sit neque vlla ex parte imminuatur. Denique quicquid ad Dei honorem, & animarum vtilitatem pertinet summa inter vos concordia procurete quam diligentissime, & agite quo ad Deo bene iuuante idoneum Pastorem, & Archiepiscopum, vt maxime cupimus, ecclesiae isti praeficiamus. vobis, filijs, apostolicam benedictionem nostram benigne impartimur. Dat. Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris. Die vii. Martij 1603. Pontificatus nostri anno 12.

Syluius Antonianus Card.

- 5 Quinto dubitatur ¶ quid agendum quando allegaretur ex aliqua causa suspectus Vicarius a Capitulo deputatus. Respond. in eo casu ad Capitulum esse recurrendum ipsumque posse eligere arbitrios ad cognoscendum de causis suspicionum, quae proponuntur eo, scilicet modo quo episcopus potuisset, & ita Sacra Congregatio censuit, quod si causa suspicionis militauerint in eo casu, arbitrator posse Capitulum illas causas a Vicario auferre, & alteri committere.
- 6 Sexto dubitatur, ¶ An teneatur eligere personam de gremio ipsius Capituli. Resp. non esse de necessitate, si vero adesset idoneus ceteris paribus esset praefereendus ex declaratione Sacrae Congregationis, quae etiam voluit irritam esse electionem Vicarij non Doctoris, quando haberi potest doctor; Item quod si episcopus demortuus reliquerit Vicariu non doctorem, Capitulum non debet illum confirmare, sed alium qui sit doctor eligere. Et quid si in Capitulo nullus, ex canonicis adesset, doctor, & fieret electio in Vicarium vnus ex ipsis, an eidem possit deputari consultor. Resp. quod sic cum per constitutionem Leonis 10. incip. Regimini vniuersalis ecclesiae. fol. 188. in Bulla. inter alia sit dispositum, quod iudices a Sede Apostolica deputati, si in altero iurium graduati non fuerint, assessorem partibus non suspectum, ab ipsis partibus, vel earum altera requisiti, assumere & secundum eius relationem iudicare teneatur.
- 7 Septimo dubitatur ¶ quando creatur Vicarius ex canonicis ipsius Capituli, an debeat habere salarium ex bonis ecclesiae vacandis. Resp. affirmatiue ac si esset quilibet extraneus, quia officium suum nemini debet esse damnosum. l. sed si quis ex signatoribus. ff. quemadm. testam. a per, & nemo tenetur suis stipendijs militare.

militare cap. cum ex officij, de prescript. illudque ei soluatur pro labore quem exercet ad opus, & vtilitatem ipsius praelaturæ, & hoc expresse firmat Card. in clem. statutum. q. 7. de elect. & Imol. ibidem num. 13. Sbroz. de vic. episc. lib. 1. quæst. 55. nu. 7. Sed an possint ipsi canonici conuenire, & pacisci cum Vicario ab eis eligendo vt teneatur salarium, & omne aliud emolumentum diuidere inter se, & alios canonicos vide Nauar. conf. 2. ne præl. vices suas in antiq. pro negativa consulentem, quia in hoc admitteretur simonia, non tamen incidere in penam extrauag. 2. de simon. etiam si re ipsa participarent, quam non habere locum nisi in simonia commissa in ordine, vel beneficio voluit etiam ipsemet in Man. confess. c. 23. nu. 111.

- 8 Octauo dubitatur † quando Vicarius Capituli eligitur vnus ex canonicis interueniens in choro cum canonicali apparatu vt lucretur distributiones, an debeat sedere primus inter alios canonicos. Respondeo negative, sed debet sedere in loco sui canonicatus, antiquiores non precedendo per tex. in c. a collatione, vbi Gemin. nu. 6. & Franc. num. 4. de appellat. in 6. Nicol. Boer. in addit. ad tract. de authorit. magni conf. nu. 66. in illo enim casu consideratur vt canonicus, & non vt Vicarius, Meno. de arbit. iudic. lib. 2. cen. 1. casu 68. num. 23. & ideo non debet attendi illa qualitas dignitatis Vicarius Frecc. de subfeud. lib. 1. c. incip. Alia etiam fuit quæstio nu. 7. nisi consuetudine contrarium in aliqua ecclesia esset inductum. Nauar. conf. 2. de off. vicar. in antiq.

Succeffive habitare contingit de duobus. & primo quando non eligitur Vicarius ex Canonicis, an in choro, & in processibus occupare debeat primum, & honorabiliorem locum; Ad quod respondendum videtur ei esse praeferendum Archidiaconum, seu aliam dignitatem maiorem, & primam post Episcopum, cuius, maioritatis signa pulchre recenset Ioan. Andr. & Gemin. cap. pen. de offi. legati in 6. determinantes, quod in Ecclesijs in quib. Praepositus praefertur Archidiacono, hanc maioritatem retinet Praepositus, etiam si Archidiaconus gerat vices Episcopi Sede Vacante: & tunc temporis imperet Praeposito, quia illa potestas vt temporalis & breui duratura non facit eum haberi maiorem, sequitur Felyn. in rubr. de maior. & obed. num. 10. & Nicol. Boer. in tract. de Ordine. & preced. graduum vtriusque fori. p. 1. num. 21. & expresse in terminis nostris firmat Sbroz. lib. 2. de Vicar. Episc. q. 25. num. 20. Dubitatur secundo, Num Vicarius Sede vacante ex Canonicorum numero electus habeatur pro praesente ad effectum lucrandi fructus. Respondeo per in scriptos Doctores videri quod sic, quia censetur esse in seruitio ecclesiae ea ratione, cum magis commodum sit Ecclesiae, vt deputetur vnus ad exercendam iurisdictionem, propter difficultatem congregandi totum Capitulum, & discordias, quae possunt oriri inter singulas Pavin. in tractat. de off. & potest. Cap. sed. vac. par. 2. q. 10. sub num. 5. cui concinit Rebuff. in praxi. par. 1. tit. de Vicar. Episc. num. 5. subnectens, quod consuetudo multarum Ecclesiarum illum absentem non excusat, sequitur Rota Ro. de c. 222. diuers. num. 6 par. 2. Verum in hoc casu quando scilicet Vicarius a Capitulo sede vac. de ipsius corpore eligitur, dum a choro absens, exercet officium suum, illique tempore diuinorum officiorum incumbit, vt non debeat quotidianas distributiones percipere, dicendum putat Alex. Moner. in tract. de distrib. quotid. par. 2. q. 11. num. 83. rationibus, de quib. ibi per eum.

- 9 Nono dubitatur † An possit plures vicarios constituere. Resp. affirmative siue plures, aequae principales, siue vnum generalem, & alium foraneum, praesertim vbi esset ampla dioecesis Pavin. par. 2. quæst. 10. num. 6. Sbroz. de vicar. episc.

*Quæ lo-
cum in
choro,
& pro-
cessioni-
bus ha-
bere de-
bet Vi-
carius
Capitu-
laris
non Ca-
noni-
cus.
An Vi-
carius
de Capi-
tuli gre-
mio ele-
ctus Se-
de vac.
debeat
in absē-
tia fru-
ctus lu-
crari.*

episc. lib. 1. q. 50. num. 2. ac etiam alterum vicarium monialium vbi episcopus viuens illum separatim constituebat vt obseruatur Neapoli.

Referretur Sacram Congregationem censuisse ex decreto Concilij sess. 24. c. 16. a Capitulo sede vac. vnum tantum Vicarium esse eligendum, ceterum non esse eo decreto sublatam consuetudinem duos, aut plures eligendi præsertim immemorabilē. Et ego accepi obseruari, quod quando duo Episcopatus sunt uniti, & Capita Cathedralium Ecclesiarum sunt separata, per obitum Episcopi constituuntur duo Vicarij, vnusquisque in sua Diocesi.

Ad maiorem corroborationem sciendum est extare declarationem tenoris sequen.

Pro Capitulo Salernitano supplicatur Illustrissimis, & Reuerendissimis Dominis Cardinalibus interpretationi decretorum Sac. Conc. Trid. præfectis declarari subscripta dubia.

An Capitulū Sede vacante duos Vicarios constituere possit, vt alternis mensibus Vicariatus munere fungantur, si ita ab immemorabili tempore consueuerit.

An item possit certum tempus in ipsa Vicarij deputatione præfinire, quo lapsō eius iurisdictionis expirat.

Reuerendi Domini. Ad duas dubitationes libello his literis adiuncto comprehensas, & nomine vestro Sacre Congregationi Cardinalium Concil. Trid. decretorum ex Sanctissimi D. auctoritate interpreti, propositas, sic Congregatio ipsa

(quod ad primam attinet) respondit, si legitime probetur immemorabilis consuetudo, posse vtrique Capitulū huiusmodi Vicarios constituere, dum tamen illis qualitatibus sint præditi, quas Trid. Conc. c. 16. sess. 24. requirit. Ad secundam respondit Capitulū tempus præfinire posse. Quam Congregationis de vtroque sententiam vobis notam esse volumus. Deus vos seruet incolumes, gratiæque suæ donis participes faciat, Romæ die 26. Iulij 1589.

Vester in Domino.

A. Card. Caraf.

10 Decimo dubitatur † An Vicarius a Capitulo deputatus possit alium substituere. Resp. negative nisi in tribus casibus. Primus est quādo ad modicum tempus & ex magna causa, ac non nimis frequenter alium loco sui relinquere. Host. in c. clericos, de off. vicar. Zab. in clem. vnic. eod. tit. quest. 19. Secundus casus est vbi hanc potestatem in mandato specificè a Capitulo habuisset Pavin par. 2. q. 10. consulens quod quando a Capitulo in commissione datur potestas substituendi, ad cautelam poni debent hæc verba videlicet (quem ex nunc nos ipsi constituimus.) Tertius casus est vt ex causa infirmitatis, vel alterius impedimenti possit delegare causas tunc pendentes idem Pavin. in eod. loc. sub num. 21. quod ego intelligo de consensu ipsius Capituli, cuius nomine iurisdictionem exerceat, alias si Capitulū se opponeret, & vellet durante infirmitate alium vicarium constituere edicerem quod possit salua &c.

11 Undecimo dubitatur † An inhibitiō facta Vicario a Capitulo Sede vacante deputato afficiat successorem & modernum episcopum. Resp. quod non, ad effectum

effectum vt si ipse episcopus postea contraueniat inhibitioni, gesta per eum sint tanquam attentata reuocanda, Lancellor. in tract. de attentat. c. 20. limit. 28. nu. 5. dicens ita per Rotam. vltimo loco fuisse resolutum. die 15. Decemb. 1574. in causa vt ibi per eum.

- 12 Duodecimo dubitatur, † An predicta vendicent sibi locum extra casum mortis. s. quando episcopus degeret in remotis partibus, & Vicarius moreretur, & ipse non prouidit. Resp. affirmatiue, quia longa absentia aequiparatur morti Cardin. in clem. vnic. 18. in fine de off. vicar. Vital. in clem. 1. §. volumus, quæst. 5. de for. compet. & ille dicitur esse in remotis cuius presentia in breui haberi non potest c. vnic. §. fin. vbi Gemin. notat, ne Sed. vac. in 6. ad quod vide gl. in c. cum nullus. ver. remotis, de tempor. ordin. in 6. idq; in facti contingentia Neap. seruatum fuit tempore quo bonæ memoriæ Annibal de Capua Archiepisc. Neap. existerat in Polonia Nūcius Summi Pontificis relatum fuit supra in verbo autoritas Archiepiscopi. nu. 23. fol. 76. idem est dicendum quando sedes episcopalis quasi vacaret iuxta. tex. in c. si episcopus, de sup. negl. prelat. in 6.
- 13 Decimo tertio dubitatur † quando expiret potestas Vicarij a Capitulo constituti. Resp. quod cessante cessante potestate ipsius Capituli, cuius exercitium continuare poterit donec nouus prelatus adeptus fuerit possessionem Pauin. d. q. 10. num. 19. Rebuffi in prax. tit. for. vicar. num. 20. nam vsque tunc Sedes habetur pro vacante Hosti. in c. olim el. de restit. spol. Felin. notabiliter conf. 40. num. 4. & sic nõ sufficit quod ecclesiæ fuerit de episcopo prouisum, ac de eo a Papa sit nominatio facta Vitalin. in clem. 1. num. 176. de hæret. & quousque super sua promotione non fuerint literæ confectæ, non poterit administrare vt habetur in extrauag. Bonifac. 8. incip. In iunctæ sub. titu. de elect. a deo quod nec ei liceat vicarium mittere. Abb. in c. qualiter, notab. 1. de elect. Vital. loc. cit. Ne predictis repugnare videatur decisio Rotæ 182. inter nouissimas diuers. par. 2. quam allegat etiam Parif. lib. 7. de resign. benef. q. 23. num. 46. & seq. quæ in contrarium facere videtur. Aduertendum est, quod dicta decisio fuit postea reuocata, & ab illa recessum per aliam eiusdem Rotæ decisionem factam in eadem causa Burgen. Canonicatus, vbi etiã fuit reprobatã opinio tenentium, quod ad hoc, vt per prouisionem a Sede Apostolica de Prelato factam cesset vacatio Cathedralis Ecclesiæ, sola expeditio literarum sufficiat, & sola scientia, absque illarum presentatione, & intimatione Capitulo facta, prout attestatur Hier. Gonzalez in comm. ad reg. 8. cancel. gl. 15. num. 49. & in §. 2. eiusdem glo. num. 80. & infra, subdens hanc vltimam decisionem fuisse postmodum sepius a Rota canonizatam, & sic vt Capituli potestas cesset, requiritur apprehensio possessionis Episcopatus cum literarum ostensione. Secundo cessante Capituli potestas si a Sede Apostolica ecclesiæ vacantis administratio fuerit alteri commissa cui, de elect. in 6. & talis administrator Capitulo aequiparatur, adeo quod poterit etiam Vicarius constitui Sbroz. de vicar. episc. lib. 1. q. 62. Tertio expirat quando a Capitulo eius potestas esset limitata scilicet, vt ad certum tempus vices gerat, & tempus esset decursum, & quod Capitulum id possit, colligitur ex Pauin. in d. quæst. 10. sub num. 6.
- 14 Dubitatur deniq; An † Vicarius Capituli. Sede vacante finito officio teneatur stare syndicatori, & coram quo. Resp. quod sic, & tenetur reddere rationem administrationis nouo episcopo, & hoc esse speciale in vicario episcopalis iurisdictionis vt Sbroz. in d. tracta. lib. 3. quæ. 52. stante decreto Conc. Trid. sess. 24. de ref. c. 16. vbi id sancitur in hæc verba. Episcopus vero ad eandem ecclesiam vacantem propositus, ex ijs quæ ad eum spectant, ab eodem Vicario, & alijs quibuscunque officialibus

cialibus, & administratoribus, qui Sede vacante, fuerunt a Capitulo, vel ab aliis in eius locum constituti, etiam si fuerint ex eodem Capitulo, rationem exigat officiorum, iurisdictionis, administrationis, aut cuiuscunque eorum muneris, possitque eos punire, qui in eorum officio, seu administratione deliquerint; etiam si predicti officiales, redditus rationibus, a Capitulo, uel a deputatis ab eodem, ab solutionem, aut liberationem obtinuerint. Eidem quoque episcopo teneatur Capitulum de scripturis, ad ecclesiam pertinentibus, si quæ ad Capitulum peruenerunt, rationem reddere, hæc tenent uerba Concilij, illud etiam ante ipsum Concilium uidetur sensisse Pavin. in d. tract. par. 2. quaest. 8. nu. 15. in Vicario uero episcopi consuetudo se habet in contrarium, & expressè declarauit Fel. mem. Gregor. Papa xiiij. in quibusdam literis de anno 1578. quæ reperiuntur impressæ in libro de antiq. Tarent. in fine fol. 212. directis clero, & communitati Tarentinorum quibus præsentibus Archiepiscopi vicarios pro tempore existentes, syndicati esse obnoxios, respondit his uerbis; Statuimus, & mandamus, quod Vicarij, & officiales, siue generales, siue particulares etiam foranei nuncupati per eundem Archiepiscopum, siue eius pro tempore successores in d. ecclesia Tarentina, siue eius diocesi deputati, vel deputandi, ad aliquem syndicatum nullo modo teneantur, aut eidem sub quouis respectu, sint obnoxij.

15. † An Capitulum Sede vacante possit agitare causas ipsius ecclesiæ. Verum quia Felin. in c. edoceri, sub num. 7. vers. vacante Sede, de rescript. in hoc forma regulam negatiuam cum ampliationibus & limitationibus, & eadem limitationes magna ex parte repetit in conf. 40. num. 8. in quibus plene & ordinate procedit, nolui hic transcribere, addo tamen præter eum querendo, An tunc temporis, i. vacante Sede debeat solui salarium consuetum aduocatis ipsius ecclesiæ, & respõdeo quod sic, quia licet per id tempus nulla lis agitari debeat, tunc magis ecclesia indiget consilijs, sicuti etiam accidere posset ipsam saltim de facto vexari, vel quod redditus episcopales dissipentur, & ita determinant Card. & Imol. in d. de statutum, de elect.

*Formu-
la cõmis-
sionis in
personã
Vicarij
Capitu-
laris, præ-
terquam
in casu-
bus in iu-
re exce-
ptis.*

Num Sede vacante currat præscriptio contra ipsam ecclesiam. Resp. quod nõ, etiam si esset cõcepta uiuente prælato, quia interim dormit, & tempus vacationis semper de medio subducitur c. auditis, cum alijs concord. de præscrip. Balb. in tracta. de præscrip. 2. par. Sexta par. princ. num. 7. quod intellige ut secus sit e conuerso, si quidem ipsa ecclesia vacans bene contra alias præscribere potest, ne quod in sui fauorem introductum est, torqueatur in læsionem. Host. in su. in tit. ne Sede vacante. §. 1. Secundo intellige ut ipsius iurisdictionis exercitium possit ab alijs contra Capitulum præscribi Pavin. par. 1. q. 9. sub num. 2. & quod ista iurisdictionalia sint præscripibilia, clare patet in d. c. auditis, & in c. cum olim, eod. tit. late Balb. in præleg. tracta. par. 1. quinta par. princ. quaest. 11.

Denique, ut nihil prætermisum remaneat, cū ex prænarratis satis pateat de potestate Capituli, & eius Vicarij, cui quoniam decet commissionem in scriptis facere, ut de eius facultate in futurum ambigi non possit, illius etiam formam pro corronide subnectere cõsumimus, cui pro uoluntate Capituli addi, vel minui pot. Nos Canonici & Capitulum Cathedralis. N. Sede vacante per obitum bonæ memorię N. Episcopi & c. Reuerendo N. salutem Domino sempiternam Cum ex sacrorum Canonũ dispositione Ecclesiarum Cathedralium Capitula in deficientium Episcoporum (præsertim si ex humanis eximi contigerit) locum subrogentur, eisque in spiritalibus & temporalibus succedat eorũ munus erit uiduatis Ecclesijs ita cõsulere, ut ministro rum solertia, & diligentia uiduatis incommoda minime sentiantur. Ne igitur su-
pradiçta

prædicta Ecclesia nostri culpa aliquid detrimenti in spiritualibus, & temporalibus patiatur. Nos dictis sacris Canonibus, & Concil. Trid. decretis obtemperare volentes, vocatis omnibus, & singulis Canonicis, infra tempus a dicto Concilio statutum, ad Vicarium, qui vices nostras sustinere debeat, deputandum. Congregatisque ijs, qui debuerunt voluerunt, & potuerunt interesse, habitisque interessentium votis de consensu, & voto eiusdem Capituli te Reuerendum N. de cuius probitate scientia, & sufficientia confisi, generalem in spiritualibus, & temporalibus Vicarium, nostrum in prædicta Ecclesia Cathedrali, Ciuitate, & Diœcesi, tenore præsentium deputamus, creamus, & constituimus (per menses sex . . .) (vel Episcopali Sede vacante) cum omnibus, & singulis facultatibus, priuilegijs, honoribus, oneribus, præeminentiis, & prerogatiuis, ad huiusmodi munus exercendum necessarijs, & opportunis, Dantes tibi plenam, & liberam potestatem omnia, & singula exercendi, quæ Capitulo Sede vacante in vtroque foro a iure permittuntur, & proinde causas omnes tam ciuiles, quam criminales, & mixtas, etiam hæresis, & matrimoniales, audiendi prouidendi, & decidendi cum facultate excommunicandi, & censuras proferendi, cum voto tamen ordinariorum Consultorum nostræ Curie in sententiando, & procedendo ad actus, quorum grauamen per appellationem a diffinitiuâ reparari non potest; nec non ea omnia faciendi, quæ nos facere, & mandare possumus, etiam si speciale mandatum requirant; Reseruantes nobis collationem beneficiorum, eorumque institutionem ad Capitulum spectantem, deputationem examinatorum, officialium, actuariorum, & ministrorum Curie, regimen. Seminarij facultatem cognoscendi de causis suspicionum, & denegata iustitia, & constitis (seruatis de iure seruandis) alteri delegandi. Volumus autem, vt licentiam ordinandi etiam ad primam tonsuram, (in casibus a Sacro Concilio Trident. Capitulo permissis) & prouidere de Prædicatoribus in Aduentu; & Quadragesima; ad dispensare in foro exteriori, etiam quo ad temporum interstitia, & casus reseruatos de nouo facere non possis, absque expresso nostro consensu capitulariter habito. Nec approbare Confes. ordinandos, & ad benef. obtinenda, nisi præuio examine ab examinatorib. deputatis, quorum approbationes per Secr. annotentur in lib. In casu vero infirmitatis, vel absentia substituere non possis, vel causas delegare sed in his casib. prouiso ad nos spectare debeat. Præcipimus itaque vniuerso Clero huius Ciuitatis, & Diœcesis alijsque huius Ecclesie iurisdictioni subiectis, quatenus te in Vicarium. Officialemque nostrum generalem recipiant, tibi que in omnibus præmissis pareant, & obediant. Dantes tibi vices, & voces nostras, &c. Contradictores, & inobedientes penis, & censuris Ecclesiasticis compescendi, & ita te in Vicarium deputamus, cum solutione salarij, per eum cui incumbit, facienda. In quorum presentes scribi iussimus per Notarium nostræ Curie, & manu propria subscripsimus. Datum in nostro Capitulo Cathedralis Ecclesie N. Die & c. Anno & c.

Circa quam commissionem erit primo obseruandum, expedire Capitulo in ea aliqua specificare, nam si constitueret Vicarium simpliciter absque temporis præfinitione, eius officium durabit durante Sedis vacatione, si vero cum omnimoda potestate Capitulari, exercitium totius iurisdictionis transiret, in Vicarium, si simpliciter dicendo, Constituimus te Vicarium generalem in spiritualibus, & temporalibus, tunc dubium est, an transeant ea, quæ requirunt speciale mandatum, & quod minime transeant, diximus supra fol. 132. ex Feder. de Senis in cons. 40. quem etiam sequitur Pauin. in sapius cit. tract. par. 2. q. 10. num. 17. Verum an hodie post Conc. Trid. hoc procedat, & similiter dicendum videtur non transire,
nam

nam Concilium est lex noua, & nihil fanciuit de hoc, sed archaui tantum Capitulum ad constituendum Vicarium infra octo dies, & casus omissus remanet in dispositione iuris communis. Dubium tamen hoc indigeret declaratione a Sacra Congregatione Concilij.

Idem erit obseruandum ex dictis supra s. num. 13. posse Capitulum in ipso deputationis actu Vicarium ad certum tempus constituere, & non postea: Posse itidem tunc quædam reseruare, vt prædiximus num. 4. non autem postea, & decere reseruare ea, quæ sunt voluntariæ iurisdictionis, quarum quædam sunt expressa in formula dictæ commissionis, cum non requirant actus iudicarios; neque retardetur executio iustitiæ per conuocationem Capituli. Item in ipsa deputatione Vicarii Doctoris iuris canonici potest Capitulum, vt maturius ac consilius in decidendis causis procedatur, apponere clausulam, vt adhibeat etiam vota aliorum consultorum, præsertim si Episcopus adhibeat, & vt in causis Canonorum procederet cum voto certi consultoris, quia vt plurimum Vicarii Capitulares solent esse exosi ijs, qui sibi non dederunt vocem ad fauorem. Item sciendum est decere Vicarium esse de corpore Capituli, vt dictum est supra in verbo archiepiscopi auctoritas. 36. auctoritate fol. 85. sed non esse de necessitate, vt dixi supra num. 6. Parochus tamen non potest esse Vicarius, vt Sacra Congregatio super causis Episcoporum rescripsit Archiepiscopo Surrentino. Sciendum est etiam, quod Vicarius Capitularis non potest dici, proprie electus, cum electio cadat in eum, qui indiget confirmatione, toto tit. de electio. & ideo Concilium Trident. sess. 24. capit. 16. vtitur verbis, scilicet officialem constituent, & deputent. Quamobrem cum eius potestas dependeat a Capitulo, cuius vices gerit, non poterit totum Capitulum suspendere, & interdiceret, & redundaret contra seipsum, quia vis officij, & iurisdictionis Vicarii ab ipso Capitulo dependet, & suspensio Capituli, erit suspensio eius Vicarius, quod procedit etiam quando Vicarii deputatio esset facta per Metropolitanum, vel vicinorem Episcopum ob negligentiam Capituli. Suarez de censur. disp. 7. sect. 3. hinc est, quod Vicario excommunicato, suspensio, vel interdicto, cuius absolutio, & relatio spectat ad ordinarium, poterit absolui de mandato Capituli, sc. vnico, de maio. & obed. in 6. vel a superiore Capituli, & aliud est Capitulum, & aliud singuli de Capitulo, Fel. in e. cum accessissent, no. 22. de const. & Canonici capitulariter congregati non dicuntur ibi vt singuli, sed vt collegium, & si cognoscit Vicarius in singulares personas de collegio est ex commissione Capituli iurisdictionem habens in singulos Canonicos, quos poterit Vicarius excommunicare, suspendere, & interdiceret vigore sue commissionis. Si vero aliqui de Capitulo dicerent de nullitate, & quod non fuerint vocati, nec auditi, nullitas hæc proponi potest coram superiore Capituli, per quem si hoc prætextu fuerit electio irritata, poterit Capitulum denuo congregari, & ad Vicarii constitutionem deuenire, prout Sacra Congregatio super causis Episcoporum rescripsit Archiepiscopo Surrentino. An autem sit consignanda clauis Archiuii episcopalis Vicario Capitulari, habetur apud acta eccles. Mediolan. in 14. decreto secundi Concilij Prouinciali par. 1.

S V M M A R I V M.

- 1 Ad quem finem casus reseruari debeant, & quales, & num. 14.
- 2 Superiores Regularium quos casus reseruare possint.
- 3 Quando agitur de salute anime fit extensio etiam iuris pœnalis.

4 Quæ-

- 4 *Quenam Sortilegia inducant casum reservatum.*
- 5 *Quando per apostasiam Regularis incurrat casum reservatum, vel excommunicationem, & quando neutrum.*
- 6 *Quando Regulares, & moniales dicantur proprietarij.*
- 7 *Quod dicatur iudicium regulare seu legitimum.*
- 8 *Ubi sit falsitas quæ requirantur.*
- 9 *Quæ quantitas in furto constituat peccatum mortale.*
- 10 *Lapsus carnis quæ peccata comprehendat.*
- 11 *Quando percussio non faciat casum reservatum in Regulari.*
- 12 *Aperire literas quando inducat peccatum mortale, & quando non, & in regularibus casum reservatum.*
- 13 *Confessarii privilegiati a quibus absolvere non possint.*
- 14 *Cantela ordinariorum in reservatione casuum.*

CASVS RESERVATI.

PRÆTER Summissas sciendum est quod Casuum reservatio debet fieri ad finem ut populus Christianus huius metu a peccatis atceatur, & a recidiuis præseruetur, & licet sit in episcoporum arbitrio quos velint reservare, expedit tamen ut quo ad fieri potest, sint perpauca, breues, & clari, & observare modum ut infra num. 14. quæ reservatio debet fieri de atrocioribus, & grauioribus criminibus, Concil. Trid. sess. 14. capitu. 7. de quibus per Nauar. cap. 27. num. 259. & infra, & insuper debet ipse prælatus se facilem, & benignum præbere in concedenda facultate Confessariis absoluendi a casibus reservatis, alias si sine causa denegaret, peccaret ratione quam affert Nauar. ex verbis D. Thome in cap. placuit, nu. 119. de pœnit. dist. 6. & si Deus benignus ut quid sacerdos aulterus vult apparere? cap. alligant autem onera 26. q. 7. Hæc tamen facultas hodie omnibus superioribus Regularium est restricta prout sequitur Decretum Sanctiss. D. N. Clementis Papæ viij. super casuum reservatione ab omnibus regularium superioribus observandum.

Sanctiss. D. N. qui iam pridem accurrate perpendit & re ipsa comperit quod reservatio facultatis absoluendi Religiosos penitentes a peccatis quibusdam grauioribus nisi superiores admodum prudenter, ac moderate illa utantur nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientia maculas detegere formidant, adducere posset in æterna damnationis periculum, & spiritualis remedii desperationem.

Ideo ut huic malo Sanctitas sua opportune prospiceret, decreuit, i. ut nemo ex Regularium superioribus peccatorum absolutiones sibi reservet, exceptis iis, quæ sequuntur aut omnibus, aut eorum aliquot, prout subditorum utilitati expedire prudenter in Domino iudicauerint.

Cōgruit tit. de pœni, & remissio.

- 1 *Veneficia. Incantationes. Sortilegia.*
- 2 *Apostasia a Religione, siue habitu dimisso siue retento, quando eo prouenerit ut extra septa Monasterii seu Conuentus fiat egressio.*
- 3 *Nocturna & furtiua e monasterio seu Conuentu egressio etiam non animo apostatandi facta.*
- 4 *Proprietas contra votum paupertatis quæ sit peccatum mortale.*
- 5 *Iuramentum falsum in iudicio regulari, seu legitimo.*

6 Pro-